

Afrika poloha

ROČNÍK: 7.ročník	PREDMET: GEOGRAFIA
TEMATICKÝ CELOK: Afrika	TÉMA: Afrika- poloha

VZŤAH TÉMY K ŠVP

- ✓ vyučovacia hodina je v súlade s obsahovým a výkonovým štandardom ŠVP
- ✓ ISCED 2:
 - VÝKONOVÝ ŠTANDARD:
 - vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy),
 - OBSAHOVÝ ŠTANDARD:
 - Afrika
 - Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv
 - Madagaskar, Somálsky polostrov
 - rovník, obratníky
 - panvy, pohoria, plošiny, púšte
 - Sahara, Namib, Atlas, Kilimandžáro

VYUČOVACIE CIELE (čo chcem naučiť)

Žiak bude schopný:

- ✓ vymedziť polohu Afriky,
- ✓ popísať pobrežie Afriky (moria, prieliv, prieplyv, oceány)
- ✓ preukázať svoje vedomosti o obyvateľstve sveta

VŠEOBECNÉ PREDPOKLADY

- žiaci už vedia niečo o Afrike
- žiaci dokážu pracovať s mapou

MATERIÁLNE DIDAKTICKÉ PROSTRIEDKY (UČEBNÉ POMÔCKY, TECHNOLOGIE)

- tabuľa + kriedy
- nástenná mapa Afriky
- pracovné zošity (Geografia Afrika+Ázia)
- učebnica pre 7.ročnk
- atlasy sveta
- písomka
- pero, zošit

POJMY (KĹÚČOVÉ SLOVÁ)

Madagaskar, Gibraltár, Suez, obratníky, Guinejský záliv, Somálsky polostrov, Adenský záliv, Malá a Veľká Syrta, Mozambický prieliv,

METODICKÉ POZNÁMKY

- K aktivite nie je potrebný počítač a dataprojektor. Mapa je dôležitá a atlasy.

POUŽITÉ METÓDY

- Práca s mapou
- Výklad učiteľa

- Aktivizujúci rozhovor spolu s otázkami pre žiakov
- Písomka

ZÁKLADNÁ ŠTRUKTÚRA HODINY + MOTIVÁCIA

1. Úvod hodiny (30 sekúnd) – pozdrav
2. Administratíva hodiny (3 min) - zápis do triednej knihy
3. Opakovanie minulého učiva (10 min) – písomka
4. Expozícia učiva (30 min) – práca s mapou
5. Záver hodiny (5 min) – rýchle opakovanie, rozlúčenie sa

ZOPAKOVANIE UČIVA Z MINULEJ HODINY

Písomka – každý žiak bude sedieť sám, na písomku majú max 10 minút:

Meno, priezvisko, trieda: _____

1. **Zaznač do mapy** (zakrúžkuj oblasti výskytu a označ písmenom):

- A) Ekvatoriálna rasa
- B) Najmenej zaľudnené oblasti sveta
- C) Hinduizmus (miesto s najväčším zastúpením)
- D) Putovanie prvých obyvateľov do Ameriky (25 000 p.n.l., odkiaľ, akým smerom)

2. Miešancom, ktorých rás je **mestic**?

3. Vypočítaj **hustotu zaľudnenia** mesta, ktoré má rozlohu 1000 km² a počet obyvateľov 100 000.

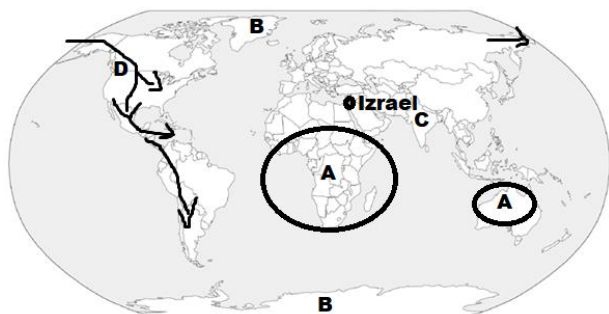
4. Ktoré náboženstvá patria medzi svetové **monoteistické náboženstvá**?

5. Uveď aspoň **4 mestá**, ktoré patria medzi **najväčšie** na svete v počte obyvateľov.

BONUS: Do mapy označ bodom (●) štát Židov, pomenuj ho _____ a napíš sem aj názov ich posvätnéj knihy: _____

Odpovede:

1.

2. biela (europoid) + žltá (mongoloid)
 3. $100\,000 / 100 = 100 \text{ obyv./km}^2$
 4. kresťanstvo, islam, judaizmus
 5. Tokio, Mexico City, New York, Peking, Šanghaj, Sao Paulo,
- Bonus – Izrael, Tóra

SPRÍSTUPŇOVANIE NOVÉHO UČIVA

Použitá literatúra, podľa ktorej bol spracovaný obsah je uvedená v časti ZAUJÍMAVÉ ODKAZY + POUŽITÁ LITERATÚRA.

Zopakujeme si najprv, čo sme si už povedali a napísali o Afrike:

- Rozloha 30,3 mil. km² - 3. najrozľahlejší svetadiel po Ázii a Amerike
- Obyvateľstvo 1,1 mld. obyv.
- 0.poludník, obratník kozorožca/raka, rovník
- Dĺžka pobrežia 26 000 km

Žiaci budú chodiť ku tabuli, a každý ukáže niečo na mape, majú si to zaznačiť do svojej mapy.

Potom si pomenujeme a označíme okrajové body:

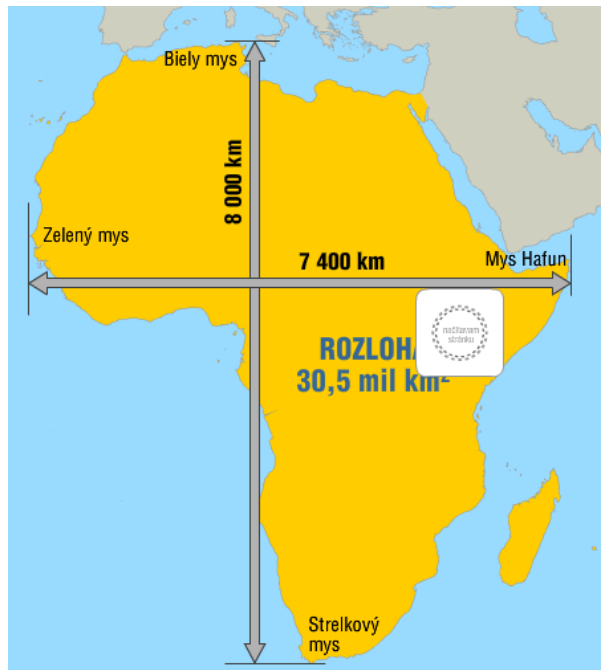
- S – Biely mys (Tunisko)
- J – Strelkový mys (Južná Afrika)
- Z – Zelený mys (Senegal) / mimo kontinentu Kapverdské ostrovy
- V – mys Hafun (Somálsko)

Potom si označíme dôležité moria/oceány/prielivy/prieplavy/zálivy:

- Stredozemné more
- Atlantický oceán
- Indický oceán
- Guinejský záliv
- Gibraltársky prieliv - Široký je asi 15 až 45 km, hlboký až 1 118 m a dlhý asi 70 km od mysu Cap Spartel (Maroko) k mysu Punta Almina (Ceuta), drzé opice
- Suezský prieplav - Dĺžka: 195 km, Šírka: 365 m, Hĺbka: 19,5 – 20 m, Priemerný čas preplávania: 15 hodín (11 – 16 hodín), otvorenie pre dopravu 17. novembra 1869
- Červené more - koraly
- Prieliv Báb-el-Mandeb
- Mozambický prieliv
- Zálivy Malá a Veľká Syrta
- Adenský záliv – piráti, v oblasti Somálska

Členitosť pobrežia – pobrežie je málo členité:

- Polostrov Sinaj / Sinajský polostrov

- Somálsky polostrov – *Africký roh*
- Madagaskar – *Móric Beňovský kráľ, s dĺžkou takmer 1600 km a šírkou 500 km*
- Komory
- Seychely
- Kanárske ostrovy
- Maurícius
- Réunion
- Zanzibar
- Sokotra

Zapíšeme si do zošita ešte - Rok Afriky – 1960, je to rok, kedy sa mnohé Africké štáty osamostatnili od nadvlády koloniálnych krajín – mapa kolónii je v učebnici na strane 14. Poznačíme si aspoň niektoré krajiny, ktoré boli pod nadvládou:

Britské kolónie – Egypt, Sudán, Keňa, JAR

Francúzske kolónie – Alžírsko, Mauritánia, Mali, Niger, Čad

Iné – belgické kolónie, talianske kolónie, španielske kolónie, nemecké kolónie

Jediný nezávislý štát - Etiópia

Ak by sme mali ešte veľa času, tak začneme povrch – Sahara, Atlas, Kalahari, Namíb, Etiópska vysočina, Líbijská púšť, Konžská panva,... budeme pokračovať v značení do mapy

PRECVIČENIE A UPEVNENIE UČIVA / OPAKOVANIE

Na domácu úlohu majú žiaci zaznačiť si cesty cestovateľov a moreplavcov a v krátkosti niečo o nich zistiť – kadiaľ sa plavili/čo objavovali, akej boli národnosti, prípadne ak nájdu nejaký krátky zaujímavý príbeh. Cestu treba zaznačiť do mapy, pomocou mapy v učebnici na strane 13.

Bartolomeo Diaz, Móric Beňovský, Vasco da Gama, David Livingstone, Henry Stanley

Moreplavci:

a) portugalský moreplavec, ktorý v rokoch 1487-1488 oboplával západné pobrežie Afriky a dosiahol najjužnejší cíp Afriky – **Bartolomeo Diaz**

b) portugalský moreplavec, ktorý v rokoch 1497-1499 oboplával Afriku pri svojej ceste do Indie – **Vasco da Gama**

c) škótsky cestovateľ, ktorý v rokoch 1849-1879 preskúmal rozsiahle časti Afriky, objavil Viktóriine vodopády – **David Livingstone**

d) britský cestovateľ, ktorý v rokoch 1871-1872 preskúmal vnútrozemie Strednej Afriky – **Henry Stanley**

e) Slovak, ktorého v roku 1776 vyhlásili na Madagaskare za kráľa – **Móric Beňovský**

ZAÚJÍMAVÉ ODKAZY + POUŽITÁ LITERATÚRA

Učebnica pre 7. ročník

Pracovné zošity pre 7. ročník

Atlas sveta – mapa Afriky

http://albert.zsunesco.cz:8888/moodle/pluginfile.php/1428/mod_resource/content/1/Pob%C5%99e%C5%BE%C3%AD%20%C4%8Dlenitost%20Afriky.pdf

<http://visualeducation.sk/flash/geografia/index.php>

VYPRACOVALA: Iveta Csicsolová, 2mupGEIT